

Za oznanila (inserate) uređništvo in upravništvo ni odgovorno. Uredništvo in upravništvo je v Ptiju v gledališkem posloju štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevnem naslednje nedelje. Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji. Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dolične številke vposlati.

rje

Iastin in
lajne jako
t in knofe,
posebno
poleg črne
slej dobro,

Ptuju.

za obleko
(svilo),
celo furo
Za obilen

Ptuju.

troke

n), v ka-
tudi take
zalogi in
, 24, 30;lično in
narocihom

Ptuju.

Pozor!

z pripo-
e svinj-
a sphein-
ško sla-
kg po-
10, 12,
lor naju-
ljemalce,
pošteno,

eh

—

elni

1906.

enar:

močni
K 140
cikleini
seprod)Styria-
brenn.
Herrnen-
Doppel-80, 100
ava samo
i in sicer
i bicikel
inj naj-
deluje teIno fino,
fabrikat
z manje
djene inbici-
(Luft-

ameznis

am

no

z, veja-
doma-
oblike

I trg.

Št. 21. | V Ptiju v nedeljo dne 14. oktobra 1906. | VII. letnik

Vitezzi žalostne postave.

Občezan je španski roman, ki popisuje življenje bojevitega dona Kišota. Velike čine je želel izvršiti plemeniti don, veliki cilji so mu bili pred očmi, ali — prišel je le do boja mlini na veter. Tega viteza žalostne postave spominjam, ko nam je oceniti čudovite plove slovenske narodnjaške politike. Kajti tudi vitezki pridejo le do — boja z mlini na veter; menijo, da lete njih pušice na sovražnike na naprednjake, in vendar lete v resnicni — planke...

Mirno je živilo slov. ljudstvo s svojimi sedi, obdelovalo zemljo, branilo meje, prelijalo svojo kri na bojišče in se veselilo zmage, skupno z nemškimi tovarisci. Vesoljni grikalizem pa, ki prisili duhovne, da se udajajo vitezki, raztegnil je svoje kremplje i na te dom pokrajine. Z njim je korakala škodovalna, požrešna, od ljudske krvi živeča gospoda, pazi kot jastreb na trenutek, da si pridobi kralja iz ljudske škode, veselja iz ljudske žalosti... Tako sta korakala in korakala še danes vitezki duhovni in prvaški odvetnik roka v življenju naprej. In v te razmere je poseglo z živo roko par odločnih mož, — začetniki naših strank. Ustanovil se je „Stajerc“, da predrami narod, mu odpr oči, mu pokazal da se osvobojenja. Namen našemu listu je bilo, da se očisti zrak, da se poblažijo nasprotja, da širi mirljubnost, izbacne hujškače in brezutne politike. In tako smo korakali naprej in v trenutek nismo pogledali na levo ali desno.

Odkrivali smo resnico in to brezobzirno ter z uveljavljanja. Povedali smo, da peša vera, kar je blatio slab duhovni, da je krščanstvo uverjen, previsok pojem kot da bi se smeli izvzeti z malenkostno posvetno politiko, z ravnem za dobicék, z vsem tem, kar se nam zdi učinkovito, dokler smo zdravi, kar pa izgine v hipu, potreba smrt na duri. A ker smo to svoje življenje odkrivo povedali, kričali so prizadeti, da so proti veri. Mi pa ne verujemo, da bi bila ta, kar se blede v glavici slabih kaplanov. Ta je, ako pomagam sosedu in ne sovražim bogar, kajti prvi nauk Izveličarjev je bil: „Ljubi Boga čez vse in svojega bližnjega in sebe.“ kdor upošteva ta sveti nauk, kdor vodi svoje življenje na tem temelju, mora dobiti blagostanje in mir, — vera je, ako se učinjam po trudapolnem delu, da sem le bremena v nezmrernem morju, da vodi nekaj dela mojo usodo; vera je, ako storim svojo odločnost napramp družini in državi; vera je, kar mi obrača kmet svoje oko proti nebu in prosi, da bi mu Bog obvaroval plodove celoletnega dela... To je krščanstvo! Kdor upošteva te učne, hodil bode srečno pot... In za to čisto poslastamo se vedno potegavali; kdor more imeti oporekati, naj stopi naprej!

Ali odkrivali smo tudi vso zmedenost pravne politike. Povedali smo, da koristi sovražni proti Nemcu sicer par posameznim pravim dohtarem, ki si polnijo nenasitne žepe, pa škoduje ljudstvu. Kajti mali slov. narod potrebuje vsekakor podpore sosedov, ima le do-

bikeč od te podpore in more živeti le s to podporo. Prvaki pitajo ljudi s sanjami, ki so bile lepe pred pol stoletjem, ki pa nimajo danes več veljave. In njih namenili so tako prozorni! Tudi mi bi imeli raje s poštenimi nasprotniki opraviti; ali žal, da so prvaški politiki brez poštovanja, da delujejo izključno zase. Oti so „voditelji“, — da se jim upije „živio“, da se jim pojde slavospeve in da si polnijo žepe. Poglejte celjske, mariborske, ptujske pravake in priznati morate, da imamo prav. Mi pa smo prevzeli vodstvo z namenom, da izobrazimo ljudstvo toliko, da sploh ne bode več „voditelje“ potrebovalo...

In zato nas sovražijo, zaničijo, zatirajo. Zato so ustanovili celo vrsto listov proti nam. Zato so ustanovili najraznovrstnejše stranke proti nam. Ko bi bila naša stvar slaba, davno že bi morali poginuti ob tem pritisku; ali mi napredujemo, kajti naša stranka ne temelji v doktorskih pisarnah in kaplanskih sobicah, temveč v ljudstvu, med narodom!

Zdaj so ustanovili v Celju zopet novo „stranko“, katero vodja je mladi Spindler. Kišot se pojavlja zopet... in že ima sulico pravljeno, da naskoči naprednjake... ali zadel bode le planke... Ali menijo ti gospodje, da je dosti, ako izdelajo na papirju „program“? ako mečejo oblube med ljudi? ako se šopirijo ne-poklicano in nezmožno kot „voditelji“?... Ljudstvo je sito praznih oblub in papirnatih strank, ljudstvo se že smeje, kajti izpoznašo je tudi v novi stranki — prvaškega don Kišota!

Politični pregled.

Državni zbor se je pečal 2. t. z nujnostnim predlogom glede zavarovanja proti nezgodam. Potem se je razpravljal zakon o lekarnah. Deželnobrambni minister je poročal o novih topovih. Artiljerija se bode pomnožila za 15 kanonskih in 14 haubiških polkov. Novi troški bodo znašali 184 milijonov. Uresničila se bode torej po vzoru drugih držav deželnobrambna artiljerija. — 5. t. je „rešaval“ naš Korošec „narod“ s tem, da je interpoliral vladu radi umirovljenja nekega profesorja. Potem je razpravljal zbor o nujnostnem predlogu posl. Haueisa glede prepovedi živinskega uvoza iz balkanskih držav. Predlog je sprejet. Posl. Kittel zopet je predlagal znižanje davka na sladkor. Cena sladkorja narašča vedno vsled kartelov velikih fabrikantov. Znižanje davka bi odtegnilo državi 42 milj. Vendar pa je minister izjavil, da bode to znižanje svoj čas upvelj.

Odsek za volilno reformo se je pečal 2. t. s klerikalnim predlogom pluralne volilne pravice. Po tem predlogu bi imel vsakdo še drugi glas, ako bi bil 35. let star, oženjen in oče vsaj 1 otroka ter stanoval v samostojnem stanovanju. Ta neumestni predlog so podpirali le ljudje, ki se boje ljudstva. Predlog je bil odklonjen, kar znači zmago splošne in enake volilne pravice. 5. t. se je razpravljalo o predlogu, naj se prisili vsakega volica, da odda svoj glas. Tudi ta predlog je bil odklonjen; pač pa se je sklenilo, da lahko deželni zbori kaj tacega sklenijo.

Avtomobilска pošta Maribor-Ptuj. Trgovsko ministrstvo namerava upeljati v krajuh brez železnice poštni promet z avtomobili, kakor je to na Bavarskem. Za tako zvezo bi bila cesta Maribor-Karčevin—sv. Marjeta—sv. Lenart—sv. Trojica—sv. Bolfank—Ivanje—Ptuj posebno dobra. Vsled tega je opozoril poslanec Wastian ministra na te kraje ter zahteval, naj bi se ta proga tam uresničila.

Zaprti pota v hribovju zaradi lova so nekaj navadnega. To pa škoduje prometu tujev. Vsled tega so vložili poslanec Dobering in tovariši zahtevalo na ministra, naj se to početjeomeji.

Delegacije prično z zasedanjem 26. novembra. Delegacije se ne bodo na novo izvolili, temveč veljajo še maja meseca voljeni poslanci. Zasedanje se vrši letos v Budimpešti.

Kronika. Lovski zakon za Stajersko, ki ga je lani sklenil dež. zbor, je bil ravnomer od cesarja potren. — V železniškem odseku drž. zbornice se razpravlja podprtavljenje cesarja Ferdinandina severne železnice in ostravsko-fridianske železnice. — Železniški minister Derschatta in dunajski župan Lueger sta zbolela.

Agrarni zbor se je vršil pred kratkim v Gradcu. Navzoči zastopniki štajerskega kmestinstva so napravili sledeče sklepe: 1. Državne moje naj se zapro proti vsakemu uvozu živine in mesa. 2. Gleda razmerja z Ogersko naj se izdela trgovinsko pogodbo; colninski dohodki naj bodo razmerni resničnim razmeram uvoza; avstro-ogrška banka naj se razdeli; ogrško živino je na meji natanko preiskavati itd. 3. Zbor pozdravlja uresničenje agrarno-političnega oddelka c. k. štaj. poljed. družbe itd.

Krvava Rusija. Pravo sliko današnjih razmer na Ruskem kažejo tele številke: Od 16. avg. do 1. sept. je bilo 95 veleposestev uničenih, 12 žetev in 540 majorij požganih, 4 veleposestveni ubiti, 15 kmetov ustreljenih, 159 pa ranjenih; orožnikov 8 ubitih, 6 ranjenih; policajev 10 ubitih, policijskih oficirjev 4 ubitih, komisarjev 2, orožniških oficirjev 2, vojakov 6, oficirjev 3, sodnikov 2, civilnih oseb okoli 500 ubitih; arretovanih je bilo 336; odkrilo se je 6 puatarskih tiskaren, našlo 25 bomb, 25 pušk, 85 samokresov, 4.325 patronov; obešenih je bilo 7 ustašev, na smrt obsojenih 17; oropani so bili 70 stanovanj (skoda 100.000 rublov) 42 prodajalen (375.000), 12 cerkev (80.000), 2 kloštra, 5 železniških blagajen, 8 okr. uradov; 36 drž. žganjaren (400.000); 4 vlakov, 16 pošt; med ropom je bilo 35 ubitih in 59 ujetih. In vse to tekom 14 dneh!! Cesarska vila v Carskem Selu je pogorela. Protiv carju so izdali uporniki oklic, v katerem obljubujejo morilcu carja 65.000 gold. Vlada pa stoji pred gospodarskim polonom. L. 1905 je imela Rusija pomajklja za 812 milj. Japonci zahtevajo zdaj troške za ruske jetnike, vojna uprava zahteva 16 milj. Za l. 1906 izkazujejo računi deficitata za 155 milj. Med ljudstvom pa se širi lakota in milijoni ljudij nimajo živeža...

Revolucija na Kubi je dala združenim državam Amerike priliko, prevzeti vlado. Vojni tajnik Taft se je proklamiral načelnikom provizorne vlade. Predsednik Roosevelt je odpodal 6000

vojakov na pomoč tajniku. Vojake potrebujejo zlasti za varstvo državne blagajne, ki poseda 20 milj. dolarjev. Zdaj se bode z vsemi močmi na tem delalo, da se združi Kuba z ameriško unijo. Angleži se pa baje jezè, ker se boje za svoje trgovstvo.

Dopisi.

S Ščavnice. Obč. volitve, ki so bile z bog nepravilnega in nepoštenega vedenja prvaško-klerikalne druhali že dvakrat ovržene, se zopet bližajo, laži in obrekovanja prvaških klerikalcev že zopet cveté, zato hočemo ljudstvu pokazati, kako, žalibog, bode, če ta druhal pride na krmilo. Mir in sloga, ki je dozdaj vladala pri nas, je šla rakkom živigat. In kdo je kriv? Sponosom tu trdim, da mi naprednjaki ne, prvaški klerikalci so začeli z lažmi blatiti poštenjake po svojih časniških cunjah in to je bil začetek razpora. In kaki so? Oglejmo si klerikalnega Stolca! Enkrat je Vračkijanec, drugi dan klerikalec, črez teden podrepnik — figamož od glave do pete. Roškar? (Vprašanje stavčev: Ali je to tisti junak žalostne in klaverne postave, ki toži Štajerca? Predrnosti res ima več kakor pameti, ali — ohladil se bo!) Noč je temna in takov je tudi Roškarjev značaj. No, bodoči obč. tajnik Cettl, a sedaj samo Cettl, boš mar potem tudi v koruzi grude tolkel? Takih in enakih je tu, žalibog, veliko in vse podpihujе benedikško kaplanče — povsodni in blebetavi Gomilšek, povsod vtika svoj zgnani nos, na mesto da se doma za svoje ovice briga. In tako se naši prvaški klerikalci s samimi neumnostmi in lažmi pripravljajo na te volitve, mi naprednjaki se ne udeležimo volitve. Fibbosovi bodo gotovo vpili po fibposu: Zmagali smo! Lahko, ker vam prostovoljno prepustimo, da v treh letih pokažešte ljudstvu svojo grozitansko politično nezrelost in nespoleobnost.

Iz Slomov (Občinske zadave). Novi kranjski pankrt je pred nekaj tedni opisoval volitve v Slomih in pri tem prav po klerikalno lagal in po prvaško psoval bivšega velezaslužnega slomskega župana — Visenjaka. V tej kranjski cuni dopisnik čekari o neki zmagi, ne omenja pa, kako so prvaški kričači pred volitvijo nadlegovali in strašili volilce, če: Ča boste volili Visenjaka, bote mu morali plačati pokojnino, on bo dobil zasluzni zlat križec in občina bo morala plačati do osem tisoč gold. za novo cesto, ki se bo gradila skoz občino. Nadalje se je tudi hujskalo, da bodo občani baje morali plačati stolp na Polenšaku, ki je bil popravljen in zaradi katerega se Mezgovci že celih osem let rajši tožujejo kakor da bi plačali, kar so dolžni. Njih zemljische, seveda ne vse, ali nekaj vendar, spada pod polenško župnijo. In kadar je treba pri cerkvi kakšnega popravka in prispevka, tedaj bi videli najrajši, da bi bilo njihovo zemljische v župniji Sv. Marijete, kadar pa je tam treba kaj popravljati in plačati, pa bi imeli svoje zemljische spet radi v polenški župniji. Taki so! Znati se pač mora! — Nadalje so ponujali volilcem mlatilni stroj na posodo brezplačno, enako tudi kotel za žganje kuhati itd. Tudi z grožnjo so strašili volilce, da se ne sme stopiti njihova živina na njihovo posestvo, da ne sme nihče voziti po njihovem zemljische itd. Tako so pritiskali na volilce in jih končno dobili za svoje nečedno naklepe. Sredstva, ki so se jih posluževali Visenjakovi nasprotniki, so res podla in za poštenega ter značajnega človeka nespodobna. Povdarjam tu: večina volilcev ni volila po svojem preprčanju, temveč po komandi našilnikov, ni volila po prosti volji, ampak po podrepniški volji. Visenjakovi nasprotniki so kar na vozech pripeljali vse, kar leže in gre prvaškega ter ima pravico voliti in le tako z raznimi mahinacijami, s pritiskom in volilnim sleparstvom so klaverno zmagali proti Visenjaku. In kaj je pravzaprav zakril Visenjak, da ga toli strupeno črtijo? Povemo vam, da čisto nič! Visenjak je naprednega mišljenja in to je po prvaško-klerikalnih nazorih strašen greh. Ali Visenjak pravi: Svoj jezik spoštuje, drugega ne zaničuj! In, ali ni tako prav in pošteno? V slomski občini ni niti enega nemčurja, kakor ta podivljana prvaška druhal laže v kranjskem pankrtu. Visenjak je vpeljal v občini slovenski pečat, uradoval je vedno slovenski in ni bil

svoražen nobeni narodnosti in nobenemu stanu, pač pa vsakomur prijatelj in dobrotnik. Deloval je skoz in skoz vzgledno, redno, pošteno in nesobično. Vsako škodo ali elementarno ujmo je naznani pravočasno glavarstvu, da so dobili oškodovanci odpisano in olajšano dačo. Mnogo, da največ si je prizadeval tudi za novo šolo na Polenšaku, da stoji na taku primerenu kraju, da si ga nihče ne more želeti boljšega in sposobnejšega in zato smo mu hvaležni vši. Dalje si je Visenjak prizadeval, da je šola, h kateri je morala občina Slome prispevati 3813, že lansko leto plačana. Občina ima sedaj samo 10% občinskih doklad. Za ubožni zaklad je spravil tekom svojega županovanja 395 K, občinskega denarja pa 548 skupaj, kar je tudi izročil novemu odboru, on pa je prevzel ob začetku svojega županovanja še dolg od prejšnjega župana. Kupil je tudi za občinsko korist čistilni stroj za zrne, ki je stal 231 K. Rad je pomagal vsakomur in si mnogo prizadeval, da okraj dobi primereno okrajno cesto. Zato, ako ga Mezgovčani tako črtijo, naj je na drugi strani Visenjak prepričan, da ima v sosedstvu veliko in veliko prijateljev, ki upoštevajo vse to, kar je dobrega storil za občino ter ga hvaležno spoštujejo, kakor si to zasluzi.

Novice.

Justični škandal! Naši ptujski prvaki, — bog se jih usmili! — so pač največji reveži, kar jih rompa po zeleni naši zemljici. Vse, vsi jih zatirajo, te uboge rešitelje in spasitelje naroda, te preporebne junake in mučenike, brez katerih bi se spremenili Slovenci že davno v Culunkafre ali Eškime . . . Ničesar, prav ničesar ne smejo storiti, ti visoki gospodje, katerih srca bijejo za visoko stvar prvaške politike . . . Komaj pričen eden izmed teh prvaških vitezov žalostne postave zahrbtno malo obrekovati, že ga primejo hudočni naprednjaki za učesa; — komaj poskuša ptujski denuncijant malo ovaduha igrati, že zaživijo gajo ptujski vrabci pesmico, ki začne z „Der grösste Schuft“ in konča z besedo „ist der Denunziant“, niti lagati, resno pačti, tujo čast krasti, nekaznovano na poštenjake pljuvati, ne smejo ti ubegi, zatirani prvaki v Ptaju . . . In to je hudo, kajti pravi prvak živi lažje brez zraka kakor pa brez laži in ovaduha! Zato se pač ne čudimo, da se zgodi v Ptaju toli „justičnih škandalov“ in celo „justičnih umorov.“ Kdor ne veruje, naj čita prvaške liste, posebno pa tisti „Slov. Narod“, katerega urednik je baje po farovžih srebrne žlice kradel. Tam stoji črno na belem, vsak teden enkrat, da se zgodi toli in toliko takih „škandalov“ in „umorov“ ptujske justice . . . Le par slučajev! Pred leti je nahujška prvaška oderuška gospôda natakarico Mustafo, naj toži „Štajerca“ in druge liste, ki so pisali o neki nezgodji. Natakarica je bila tako neumna, da je res tožila, da je res vrgla svoje krvave krajcarje v žrelo prvaškim hujškačem, da si je res puštila pobrati denar iz žepa; toženi listi pa so bili oproščeni, ker beseda „g'spusi“ (hec, ljubavni špas) ni žaljiva. Natakarica je imela prazne žepe, par sto kron je hotel „zaslužiti“ denuncijant dr. Zguba, in — vse to je „justični škandal“ . . . Dr. Brumen je psoval urednike, porotnike in priče na nesramen način in bil zato v Ptaju, Mariboru, Celju, Trstu, Gradcu in Dunaju obsojen skupno na 450 K globe in 14 dni zapora — to je vsekakor „justični umor“. Neka prvaška, od farjev nahujšana deklina je trgala tujo lastnino in bila obsojena, torej že spet „justični umor“ . . . In tako gre ta stvar naprej! Res, justici moramo oči odvezati! Brumen mora imeti prostro roko in laži, obrekovanju, ovaduštvu! Brumen mora biti svoboden, kadar krade drugim čast! In kdor ga ebsodi, stori „justični umor“. Kajti postava, ječe, zapori, globe, to vse je za hudočne naprednjake; prvaki pa smojo vse storiti nekaznovano . . . če dež ne pojde!!!

Zamorec se pere, — ali čra ostane i naprej . . . Dr. Brumen, prvoboritelj solnčnate prvaške ideje v Ptaju, nadhujškač, zagrizen sovrag napredka, — se jezi, peni, razburja, dirja, — zakaj? Ker smo ga imenovali sodniško označenega ovaduha . . . In v „Narodu“ se pere! Malo jezuitizma porablja kot milo. Ovaduh

pravi namreč: Jaz bi že tožil tiste, ki me imenujejo denuncijanta, ali mariborsko poročilo im Ornig v žepu . . . No, zamorec in ovaduh mi nismo tako neusmiljeni, da bi ti ne pomagali. Izjavljamo: Pripravljeni smo, imenovati dr. Brumenja odvetnika v Ptaju, sodniško označenega denuncijanta v celjskih, graških, drenjskih, tržaških listih; celo v „Narodu“ si rimo to, ako nam dajo prostor. Ljubljansko poroto menda nima Nemec v žepu. Torej: dr. Brumen, Vi ste sodniško označen ovaduh, — ali nas boste tožili?

Klofuta. Tako močno klofuto okoli ušes je dobil naš brumani dr. Brumen, da jo bode ponil vse žive dni in da jo bode čutili z njim vši štajerski prvaški možakarji. Podelil je Brumen to klofuto — sam c. kr. justični minister dr. Klein!!! V odgovoru na neko prvaško interpolacijo je dejal minister: „Zaradi psovanja sodniških oblastej je bil dr. Brumen pred okrajno sodnijo v Trstu obsojen na denarno kazno 400 K odnosno 450 K in so bili vši prisvojili proti tej razsodbi zavrženi. Obsodbe dr. Brumen radi žaljenja uradne časti so pravomočne“ . . . Pred celo Avstrijo je torej ta ptujski ovaduh dobil od ministra zaslzeno klofuto. Minister sam je povedal, da je Brumen obsojen na 450 K globe, ker je psoval in kradel čast. Iz vsega srca čestitamo prvaški gospodi k tej najnovejši klofuti. Dober tek!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Naprej v zmag! . . . Zopet nam je poročilo o velevažnih naprednih zmagi. V Rogatcu-Slatini so se vršile ob koncu zadnjega in začetku tega meseca volitve v okrajni zastop. Zmagali so na celi črti pristaši naše stranke. Izvoljeni so bili g. knez Windischgrätz, dr. Gotscher, dr. Muli, J. Stoinscheg, J. Sporn, F. Hrovat (od veleposlavnosti); J. Brezinscheg, M. Löchnig, L. Mglitsch, L. Pototschnik, F. Straßella, V. Zigrosser (od industrije in trgovstva), J. Enfalt, K. Ferschnig, dr. Schuster, J. Simony, S. Spohn in K. Wretz (od mest in trgov). Vsi so naprednjaki! Čast zavednim volilcem, ki gredo svojo pot na prej brez ozira na lajanje prvaškega časopisa. Posnemajte to tudi v drugih okrajih, da napredek zmaguje!

„Štajerčevi“ pristaši na delu. V Veliki Nedelji in v Huma pri Osmožu so vložili pristaši našega lista prošnje za upeljavo nemškega poduka. Bravo, le naprej!

Ptujski okrajni zastop. Prijatelj našega lista nam piše: Peljal sam se te dni po železnici in prišel slučajno skupaj z nekim inženjerom, ki je rodom Slovenec. Govorila sta o novih napravah v ptujskem okraju. Gospod inženzer je bil naravnost navdušen od teh naprav: „Tu se vidi delo pametnih, odločnih mož, ki imajo zmožnost in voljo, povzdigati okraj. Iz srca želim, da bi ta zastop pri prihodnjih volitvah zopet zmagal, kajti Slovenci bodo imeli od tega le velikanski dobitek.“ Gospod inženzer se je poohvalno izrazil o cestah in mostovih in je sploh iz stališča strokovnjaka očenil delo zastopa. Ta gospod ni Nemec in ni „Štajerčev“. Ali pošten je in zato prizna, da je sedanji okrajni zastop v kratki dobi veliko naredil. Zato naj prvaški klerikalci le naprej hujskajo, ljudje izpoznavajo že sami, kaj jim koristi.

Okraini glavar ptujski Underrain je predstavljen v graško namestništvo. Z njim odpotoju iz Ptaju mož, ki zasluži hvalo vsakega poštenega človeka. Bil je vzoren urednik, ki ima srce in ljubezen za ljudstvo. Umetno, da so ga vsled tega osebe napadale, ki niso vredne, da bi mu čevlje zavezale. Mi pa se poslavljamo od njega z izrazom spoštovanja in s hvalo za njegovo delo v prid ljudstvu.

V sv. Marku pri Ptaju živi neka prvaško-klerikalna družina. Hčerka je baje v „Marijinemdrustvu“. Pred kratkim sta preteplja hči in sin očeta na neusmiljen način. No, „Fibpos“, to so tvoji sadovi!

Iz št. Vida pri Ptaju nam pišejo: Preljubi naš prvaški kaplan Salamun je prestavljen v sv. Trojico v Haloze. S tem smo rešeni vse nadlog in politike, s katero nas je prepolvil ta junak klerikalne armade. Želimo mu obilo sreča in naj Bog obvari, da bi se nikdar več k nam ne vrnil... vobesa osogboq rozalesv ajndes

Okoliška šola v Ptiju stane prav lepe svobote kmetskega denarja. Ali nadučitelj se prav malo za svojo službo briha, temveč ima vse druge skrbi. Mož potrebuje hujšačov. Zato vabi „sošole“ k televadnim vajam na šolako dvorišče. Ali pri tem ima smolo. Nadtelegač je pridno denar „pumpal“ in potem izginil s površnikom svojega tovariša... To je sitno! Zdaj mora nadučitelj družega iskati. Mi pa povemo čisto resno, da to ne gre! S takim počenjanjem se škoduješoli in podku, torej otrokom tistih, ki plačujejo nadučitelje! Ali je n. p. to pravilno, ako zaspri neki učitelj-sokol v šoli, ker prekroka noč? Izpregorovili bodo resno besedo, ako ne bode tega kmalu konec.

Klerikalna surovost. V Podvincih so pretepli 4 prvaški fantalini Jakoba Toplaka in ga z nožmi razmesarili. To je plod prvaško klerikalne vzgoje v bralnem društvu.

Sv. Marko niže Ptuja. Tamošnji kaplan — kobila. Far vam pobere vse, kar ni ravno z željem pribito: žito, vino, meso, jajce, posremo, ovčje volno, klobase, piščance in bogosigavedi kaj še. Pred kratkim je slavni kaplan od Sv. Marka fehtal po fari slamo. Pri dekletih je fehtaril tudi za pušelne in tamošnje device so mu jih dale toliko, da je bil za klobukom in po sukni „obciran“ kakor kak rekrut. Ali lej jo nesrečo! Ko se je pripeljal z vozom k nekemu kmetu, se je kobila malo ozrla in ko je zagledala tako našemljenega kaplana, stresla se je njena konjska natúra, podrla plot ter jo ulila naravnost domov. Gotovo je bila tista kobila Stajercijanka!

Razmere v celjski okolici postajajo vedno hujše. Pred leti je bila ta občina v nemški roki, zdaj pa jo vladajo prvaki in položaj je naravnost grozen. Prebivalstvo je skrajno nezadovoljno, varstvo je zanemarjeno, pristojbine so visoke in vendar se ne stori ničesar razven hujskanja prvaške vrste. Udomačile so se zopet razmere kakor v zadnjem okrajnem zastopu, katerega sta vodila prvaška doktorja Decko in Serneč. Največji škandal pa je neznosno velika cerkvena pristojbina. In to le zato, ker je zidal gospod opat svojim kramom in svinjam — palačo, ki je stala 16.000 kron. Ljudje pa morajo plačati!

Občinske volitve v celjski okolici so končale tako, kakor je bilo to pričakovati. Naši somišljeniki se niso volitev udeležili in vsled tega so bili voljeni sami pristaši prvaškega klerikalizma. Značilno pa je, da se je postopalo celo zdaj protipostavno, ako ravno ni bilo nobene nevarnosti. Prvaki morajo pri volitvah slepariti, drugače niso zdravi! Volilna lista je bila izdelana na podlagi zastarele davčne liste; zakon pa zahteva, da bi se izdelala volilna lista z ozirom na davčne predpise letosnjega leta. Vsed tega so vse volitve nepostavne in nasprotnike prvaškega regimeta so tudi pritožbo vložili. — To je eno! Drugič pa je zanimivo, da se je tako malo število volilcev udeležilo volitev. Sklepali se da iz tega, da se je pretežna večina volilcev naveličala političnega tlačanstva, v katerega jih je prisilila prvaška gospoda. Przane besede o „nevarnosti“, v kateri tiči baje „mila majka domovina“, ako se ne pusti odreti po prvaških farjih in advokatih, — ne vlečejo več. — To je drugo! In tretje moramo tudi naše somišljenike karati. Kajti ako bodo resno spali, zavzeli bodo nasprotniki trdnjava po trdnjavu. Na celi črti zmagujemo v ptujskem okraju, v Halozah, v radgonskem, mariborskem okraju. Celjski okraj pa zaostaja za drugimi, ako ravno bi morali z malim trudem pomesti prvaške smeti iz okraja. Naši pristaši naj torej vpoštovajo te besede in naj bodo prihodnjič na straži!

Prvaško lopovstvo! Šele zadnjič smo poročali o klerikalki, ki je posestnika Schütza po krivem požiga obdolžila. Ali tako sramotno ovduštuje prvaški bandi že v navadi. Evo drug slučaj! Gostilničarko Karolino Kunštič v Teharjih sočačijo prvaki, ker je za našo stranko volila. Prvaki dr. Stor, Šušteršič in kaplan Čemažar so jo na vse mogoče načine preganjali. Kunštič je imela nesrečo, da ji je dvakrat streha pogorela. Dan po drugem požaru je prišel dr. Stor v občinsko pisarno in zahteval, da se Kunštičovo ovadi radi požiga. Na temelju te ovadbe, ki jo je prvak dr. Stor izsilil, je bila uboga žena aretirana. Po večmesečnem preiskovalnem

zaporu se je izkazalo, da je popolnoma ne-dolžna. Izpustili so jo, ali revica je sedaj beračica. Ko je bila v zaporu, ni mogla svoje zadeve urediti in so jo vse prodali... In kdo je temu kriv? Prvaški advokat Stor s svojim lažnivim, grdim naznanihom. Gostilničarka je tožila ovaduha in je bil dr. Stor obsojen na 100 K globe ali 10 dni zapora. Obsoditi bi se moral tega ovaduha na par mesecov in da povrne premoženje, katerega je izgubila uboga žena zaradi njega. Vsekakor pa vidimo, da ni klerikalci nobeno sredstvo prepodlo! Fej!!!

Roš in Korošec, liberalec in klerikalec, mrzla voda in krop, — sta postala čez noč prijatelja in brata. Ob času zadnjih volitev so bili sicer Roš in njegov fantalini tisti, ki so hoteli Rebeka za poslanca in ki so najbolj kraljčali čez farje. Takrat so tudi klerikalni listi dan za dnevom pisali proti Rošu. Zdaj pa sta postala Roš in Korošec bratca. Pred kratkim sta sklical javen shod v Trbovlje. Roš si namreč sam ne upa sklicati v svojem kraju shodu; Korošec, ki je dobil v Trbovljah tucat glasov, se tudi boji teh budobnih knapov, ki nočijo trobiti v farški rog. In zato se je skril Roš za farško suknjo Korošcevo, Korošec pa se je skril v senci Rošovega trebuščeta. In sklical sta „shod“. Prislo je 20 „ajmohtarjev“ in precejšno število demokratov. Pod predsedstvom socialistov sta torej poročala Roš in Korošec. Črnosuknjež je bil bolj prebrisani kot ponižni župan. Zadnji je govoril edino proti nemški šoli v Hrastniku. Socialist Sitar mu je porinil pod nos zadnjega „Štajerca“, ali o tem noče Roš nič slišati. Zmešnjava je bila tako velika, da se sploh ni vedelo, zakaj se glasuje. Knapi so imeli svoj „hec“ s shodom. Ko bi bili mi na shodu, bi vprašali Korošca: kdo te ja kliče v Trbovlje, kdo te je volil v Trbovljah, koliko pa imaš pristašev v Trbovljah? Ostani raje pri tistih nezavednih ovčicah, ki so ti oddali svoje glasove na komando kaplankov! Knapi so stali za volilno pravico v boju, predno si ti iz črnejše šole izsel. In v vseh svojih bojih so videli knapi, da je njih največji, zahrbtui sovražnik — klerikalizem. V štrajkih so hujskali duhovni razprizni proti knapom in zato ostani doma, kranjčane Korošec, ker nikdaj več se ne vseže na tvoje limanice... Župana Roša pa bi na ves glas vprašali: Zakaj ne napravi reda v svoji lastni občini? Zakaj ne privočiš rudarju tisto borno plačo, ki jo prislubiš s svojo krvjo? Zakaj pišeš zahrbtuo pisma na dunajske jude? Zakaj pošiljaš sam svoje otroke v nemške šole?... Dokler ne dobe knapi na ta vprašanja odgovora, toliko časa ne morejo zaupati ljudem, ki so bogové na kakšen način bogati postali, ki nimajo nobenega političnega prepirčanja in ki delajo le za svojo, nikdar polno bisago! Tako stoji stvar!

Zupan Roš in kseft. Očka Ferdo se prokleto dobro na kseft razumejo... Svoje dni so bili Rošovi posli tako dobro plačani, da so se raje obešali; — ako plačuje očka Ferdo svoje posle tako slabu, da jim je smrt ljubša kot življenje, potem se vendar na kseft razumejo... Očka Ferdo pa imajo tudi krčmo in da je bolje obiskana, ustanovili so „podporno društvo“, ki ima svoj sedež v tej krčmi; — očka se razumejo na kseft... Očka Ferdo in tisti, ki so jim šli na lim, so imeli veliko smole v svoji pivovarni; knapi, očka Ferdo vas ljubijo iz vsega srca, čeprav vas puste pretepati od pisanjih policejov; kaj, ko bi vi knapi Rošu svoje krvave krajcarje prinesli, da bi izdelaval z njimi svoje slabo laško pivo?... Pa poslušajte tole povestico: Ljubljanski župan Hribar in Roš sta dobra prijatelja in delata kseft v „kompaniji“. Hribar je nakupil precej gozdov na Kumu; iz lesa je izdelaval „švelarje“ za železnico; ali južna železnica je prebrisana in je izpoznaša, da so ti „švelarji“ figo vredni; zdaj leže na hrastniškem kolodvoru in polagoma bodo romali v peti srečnih Ljubljancov; župan Roš si je baje pri tem kseft tudi prste osmodil... Očka Ferdo imajo dosti razuma in še več prijateljstva do občinskega blagostanja in cel košljubezni do knapa. Občina je kupila od ojstrškega rudnika prejšno „graščino“ ter jo spremeniša v bolnicu; očka Roš pa so takoj povisili stanarinou rudarjem, ki so stanovali v poslopu poleg bolnice, tako da so morali ti ubogi vragi

zapustiti stanovanja; župan Hribarju, ki je seveda velik berač, pa pusti očka Roš v istem poslopu prav po ceni hlev... Očka Roš ljubijo knapa; zato so tudi pisali na Dunaj, da imajo knapi previsoke plače... Tudi z drugimi ksefti po amerikanskem vzoru se peča Ferdo! Zanimivo pa je, da misijo očka Roš tako-le: Jaz sem župan in načelnik krajnega šolskega sveta; torej moram vsled te svoje časti svojim sinovom boljše službe preskrbiti; ocetova skrb je sicer lepa, ali Rošek ni bil voljen zato, da bi si dobicēk delal. In ravno tako izgleda stvar. 2. oktobra je imel nameč šolski svet tajno sejo in je sklenil, nastaviti provizorično Rošovega sinkota Mihčeta na hrastniški šeli; fant je bil doslej definitivni učitelj v Dolu, ali zdaj pride k domači peči. Morda zato, da bodo očka Ferdo bolje pazili na Mihčeta, kajti fant skače rad po prepovedanih potih... Vsekakor se vidi iz vsega tega, da se razumejo očka Ferdo imenitno na kseft in da pravzaprav niso poslanec rudarjev, temveč — poslanec svojega lastnega žepa!

Nemška šola v Hrastniku. Boj proti namešnjani ustanovitvi nemške šole v Hrastniku, katerega se priveli očka Roš, njegovi ošabni pobije in drugi privrženci črne armade, zavzema vedno hujše oblike. Kakšen namen ima ta boj? Edino tistega, katerega je označil župan Roš v pismu na dunajske jude: knap naj bode neuimen in nezobražen, kajti ako se izobrazí in nauči nemškega, potem se ne bode pustil več tako krvavo izkorisčati!... Zato, ker je Roš sam navajen, svoje posle tako plačevati, da se raje obešati, zato tudi rudarjem nič ne privoči. Zakaj pa zahtevamo mi nemške šole? Ker se ne pustimo preslepliti od narodnjaških fraz in vemo ceniti pomen nemščine v življenju proletarja. V sedanjih šolah pa se ne nauči decu nemškega. Dokaz: Očka Roš sam, ki zna preklicano malo nemškega, čeprav je poslanec in župan in bog je vse. Nepotrebno pa je, dokazovati pomen nemščine. Kam se izseljujejo naši rudarji? V Vestfalsko, na Nemško! In Rošovi pobje naj naredijo najprvo slovenske besede rudniških predmetov, katere bodo knapi razumeli. Besede „šaht“, „štolen“, „abbaua“, „flec“, „verbruch“, „štikluf“, „brenluf“, „hajer“, „ferder“, „zajbrovc“, „štajger“, itd. so vendar nemške in vendar jih razume knap. Ko bi pa rekli namesto „zajbrovc“ — čistilec, namesto „vešarija“ — perilnica itd., bi noben knap tega ne razumel. In kvilib temu, da govorji knap že te besede, odkar se kopije v trboveljskem revirju premog, se zato še ni „ponemčil“ in še ni „prodal“ svoje „narodnosti“... Tako stoji stvar in iz ozirov na življenje bednego delavca zahtevamo nemško šolo! Roš in njegovi podrepniki pa so ravno zato proti nji! Tako je Roš najprvo hujšal s pismom pri dunajskih judih, tako zdaj odvrača posamezne od te zahteve. Ali pomagalo mu ne bode! Sicer pa vemo iz gotovega vira, da rabi Roš v osebnem občevanju sam skoraj izključno nemški jezik. Ako ne more Roš, ki ima polno malho, brez nemščine izhajati, izhajal bode revni rudar še teže brez nje! Za Rošom stoje tudi pazniška društva v Trbovljah in Hrastniku. Posebno huda nasprotnika sta D. Majcen in znani Leeb. No, Majcen je postal „narodnjak“ šele potem, ko je delal „šole“ pri socialistih. Leeb pa naj odstrani nemščino najprvo iz svojega „ajmohtarskega“ društva, ki ima nemško-slovenska pravila in potem naj se ponaša... Rudarji odločno zahtevajo, da se nikdo ne vtika v njih šolske razmere. O šoli bodo govorili starisci, ne pa mlečozobi študentje, kaplančki in bogati osabneži, ki so že davno pozabili na svoj stan. Tako torej je ura bila!

Trboveljske drobtinice. Pijani, lažnivi, v zapor spadajoči bivši policaj, bivši žandar in sedanji sluga očka Roša, nas še vedno ni tožil. Hermina nam je sicer pisala, da ona ne pusti Uršiča tožiti. Ali zdi se nam, da to ni res. Zdi se nam, da se Uršič ne upa tožiti!!! No, celo stvar dobi kmalu državno pravdinstvo v roke in tudi v dež. zboru bode imel Rošek zgovorjati tega svojega dvornega pijnanca in lažnika. Bo že šlo! — Ali je res, da so se gospod Leeb, kape „ajmohta“, peljali brez karte po železnicu, pa da so jih prijeli za ušesa? To je še hujše kot takrat, ko je Leeb za „grabnom“ vsake tri korake enkrat padel, ker so ga ob-

dajali rujni vinski duhovi. — Po Trbovljah agira baje neki Zalokar z listom „Mladoslovenec“. To je menda tisti ljubljanski Zalokar, katerega so vrgli iz tobačne fabrike, ker je imel svoje dolge prste v tuji lastnini. Križman, tat adresov, si zbira ravno ednake bratce. — Iz trboveljskega revirja odhajajo cele trume ljudi in Ameriko in Nemčijo. Domovina je izsesana od prvaško-klerikalnih oderuhov, zato si morajo v tujini kruna iskati. — Zdaj so dovršili v Trbovljah velikanske električne naprave. Tekom leta danj bode delala cela cementna tovarna samo z elektriko. Stroji za proizvajanje elektrike imajo 100 do 150 konjskih sil. Res, velikanski je napredek industrije in vendar je vse plod knapovskega in sploh ročnega dela. — Tudi delajo na novem vodovodu, ki bode prekrbel cel rudnik z vodo. Za Savo bodo postavili velikansko sesalko (pumpo), ki bode dvigala vodo do 500 m. visokega rezervoarja, od koder bode potem napeljana čez vso dolino. Žalibog pa, da ne moremo poročati, da bi dužanski judje sužnem črnemu diamantu tudi življenje izboljšali.

Kaplan in šesta božja zapoved. Kaplan Škvarc v Remšniku naj nam pojasni, kako je to bilo, ko so njemu in dvema drugima klerikalnima fantalinama v klerikalni krčmi pri Olbauerbajti tri znane Marijine device na fantovsko željo za 15 gold. hotele pokazati svoje telesne deviške skrivnosti? Stvar smrdi po pohotnosti!

V Rogatcu so ljudje s svojim dehantom jako zadovoljni, ker je miroljuben človek, kateremu je politika deveta briga. Žal, da o rogaških kavalnih ne moremo tega reči. Medtem, ko zaslubi župnik hvalo vsacega poštenega človeka, hujskajo kaplani in trosijo po prvaškem časopisu svoje laži. Toliko za danes. Vprašamo le g. dehanta, zakaj trpi tako počenjanje kaplano?

Gospodarski poučni tečaji. Na Spodnjem Štajerskem se je v okrepljenje kmečkega stanu osnovalo več podružnic c. kr. štajerske kmetske družbe in te podružnice prirejajo poučne tečaje, ki jih toplo vsakemu kmetu priporočamo. Udej in nendje se s toliko vnuemo udeležujejo teh tečajev in kažejo za nje toliko zanimanja, da so se gospodje potovalni učitelji prav pohvalno izrekali o shodu vsakega dne. Ta sliši kmet razne koristne reči: kako neobhodno je potrebna ova kmečka samozavest in stanovska združenje na podlagi krščanske medsebojne ljubezni. Koliko bi lahko dosegli, če bi se začeli bolj učiti, misliti, med seboj se posvetovati, med seboj prijateljsko združeni potegovati se za svoje stanovske koristi. Pri takih poučnih tečajih izve dolje kmet, kako je treba povzdigniti živinorejo, koliko več dobička in najlepši dohodkov bi imeli od živine, če bi si jo hoteli izboljšati. K izboljšanju živine je pred vsem treba, da kmetje dobijo dobre plemenjake in plemenice, da imajo dobro krmo in snažne hlevne ter da krmijo dobro in pravilno. Dalje se na takih shodih razлага nastanek in razvijanje treh trsnih škodlivcev: usi, peronospore in udiha ter o pomočkih zoper nje: o amerikancu, o škropiljenju in žvepljanju. Tudi to je treba vedeti vinogradnikom, kako se pravilno rigoli, ktere amerikanske podlage naj se pri nas jemljejo in s katerim naj se tražlahi; kako je treba ravnati s trsom pri ssajenju in kako se mu naj gnaji. Konečno se na takih poučnih shodih pojasnjuje, kdaj se lehko dobi in kako se doseže brezobrestno posojilo in kdaj se komu odpisajo davki. Marsikateremu vinogradniku bi se res lahko olajšalo breme, ako bi si vedel pomagati v tem oziru, zato take shode prav priporočamo.

Mozirski-sokol-puranček je neki prvak, ki se je tamkaj prikidal od Sv. Autona v Slovenski Goricih in v svoji prvaški jezi napada naše naprednjake, ali rad objema njih žene in dekleta. Torej, puranček, pazi, miruj, vemo vse o tebi!

Konji so ostali v Dravi. Pred tednom se je peljal neki kmet črez Dravo pri brodišču v Zgornjem Dupleku. Voda je zdaj plitva, brod ne more torej prek, kmet je torej gnal konje z vozom v vodo, malo je bil baje trčen, pognal z bičem konje in — nesreča ni nikdar ugnana. Voz se je preobrnil, konje se nista mogla rešiti iz vode ter sta se v nji zadušila, kmet je bil vesel, da je svojo ženo rešil živo, ki je bila tudi v nevarnosti, da utone. Konja sta več dni

ostala v Dravi — tamošnji konjederec je baje raynokar na vakancih.

Prijet ženomorilec. Kakor smo poročali, je Anton Bedrač z lopato ubil svojo ženo. Dolgo ga niso mogli prijeti, potikal se je po gozdih. Šele 28. p. m. so ga prijeli ter odvlekli v zapor v Ptaju, ali tam je še isto noč vsled prestane lakote umrl. V gozdu se je baje preživil tudi s strupenimi gobami. Posvetni pravici se je umaknil, na božji pravici pa je že.

Obesil se je v Tezenu pri Mariboru krčmar Florijan Bek. Z ženo se je vedno kregal in to mu je najbrža zagrenilo veselje do življenja. Da mu ni zaduža ura tako grenka, izobil je še prej precej veliko flašo žganja.

Zverinski sin. Franc Cobjter, 21 letni viničarski sin iz Hoč, je prišel pijan domov in je svojo mater hudo pretepel. V Mariboru je ta zverina dobila 3 mesece strogega zapora.

Z roko v mlatilnem stroju. Jožefu Hrenu, 41 letnemu kočarju na Padeskem vrhu, v fari Sv. Kunigunda na Pohorju, je mlatilni stroj zmučal roko, v bolnišnici v Celju so jo morali siromaku odrezati.

Stekli psi. V Celju in okolici se je klatilo več steklih psov, ki so tudi obgrizli več ljudi. Obgriznjene so poslali na Dunaj, kje se bodo lečili v Pasteurovem zdravilišču in tam se skoro vsakdo zdaj izleči, če je bil napaden od steklega psa. — Tudi v Ptaju je pohajal stekel pes, ki pa ni napravil nesreče, ker ga je nadstražnik Franz preje ubil.

Mrtvega novorojenega otroka, kakor 3—4 mesce starega, so našli v železniškem vozu na postaji Zidanmost. Otrok je bil zadavljen. Kroksarsko mater zasledujejo.

Sam se je sedil Pred celjskimi porotniki je bil zaradi nenavnosti na eno leto težke ječe obsojen ključnica Garšina iz Šoštanja, ali v ječe se je kmalu potem obesil.

Sladko vince piti to me veseli... tako si je mislil hlapec Mha Kukec v Šodincu pri Vel. Nedelji ter odpiral s ponarejenim ključem vinsko klet svojega gospodarja Irgoliča. Ker pa mu same mu nidišalo, vabil je na dobro voljo še druge tudi ženske in vse so hvalili žlahtno Irgoličevu klapico. Ali z vremem so hodili dotle po vino, dokler jih ni zasačila roka postave. Pred mariborskim sodiščem je dobil „kučigazda“ Kukec 6 mesecev, drugih 14 pa od 1—6 tednov težkega zapora.

Požar. Neka budobna roka je v Sv. Urbanu blizu Ptaju zažgala sušilnico in vinsko klet. Hudodelca zasledujejo.

Iz Koroškega.

Ob otvoritvi nove železnice so se hoteli pravki zopet enkrat pobahati. Naprej omenimo, da se koroški Slovenci preklicano malo menijo za prvaške neumnosti. Nemški in slovenski kmeti žive čisto mirno med seboj in le par hujšačov pod vodstvom znanega Brajca hobe umetno nemir delati. Otvoritev nove železnice je dala tem hujšačom priložnost, pokazati svojo moč. Po Rožni dolini je barantal 2 dni pred otvoritvijo neki prvaški možak s prvaškimi zastavami. Od hiše do hiše, od vasi do vasi je potoval s svojimi zastavami. — Zdaj pa pravijo, da so ljudje iz lastnega nagiba pokazali svojo „narodnost“. No, narodnost se ne pokaže z belo-modro-rdečimi znaki, temveč — z delom za narod. Ali prvaški petelini delajo le za svoj žep!

Cerkve ima dober želodec... V zgornodravski dolini je umrl neki Dürnegger. Dolgo so iskali oporočko in jo končno našli v farovžu. Glasom oporočke bi moral biti nekje tudi hranilna knjižica za 7800 K. Iskali so knjižico tedne in tedne ter jo našli zopet v farovžu. V oporočki je bilo določeno 500 K za cerkev v sv. Marjeti. To je res čudno, da nekateri duhovni celo na smrtni postelji iščejo zakladov, ki jih žre rja in molji...

Cerkveni tat. V Gospici Sveti je neki Knöchel oropal tamošnjo cerkev. Za to svoje „obiskovanje“ cerkev so mu pred celovškim potrotnim sodiščem prisideli 15 mesecov stroge ječe. **Železniške nesreče.** Na žel. postaji Rožek je žel. uslužbenec Braš padel pod lokomotivo, ki ga je popolnoma zmučala. — V Zgornjem Gottesfeldu, okraj Špital na Dravi, je brzovlak

povozil čuvajevanje ženo, mater štirih nepreskrivenih otrok.

Rodovitna familija. V Klinčah v Labudske dolini je neka kmetica pred kratkim rodila trojčke; pred tem je imela po trikrat dvojčke petkrat pa po enem novorojenčku, tako da je svojega moža „obdarovala“ v 13 letih zakona s 14 otroki. Nekaj jih je zavoljo življenske slaboosti pomrl.

Požar v Celovcu. Dne 2. t. m. je vijute začelo goreti pri pekn Simončiču. Ogenj so takoj opazili in kmalu zadušili.

Beljak. Župnikov podrepnik je tu znani landbifregar Steidl, ki baje na župnikovo povelje celo v cerkvi pauje in napada napredne ljudi Beljaski g. župnik, veste potem, zakaj vera peša? Kam plove?

Po svetu.

Župnik krivoprisežnik. V Ljubljani je bil obsojen izanski župnik dr. Mauring radi krive prisego na 2 meseca ječe. Razprava je bila tako zanimiva. Dr. Mauring je bil veleizobražen človek, katerega nesreča je bila, da je moral postati — duhoven. Sam je pri sodnji dejal, da je njegova mati vsega kriva, ker ga je prisilila v duhovniški stan. Najbolj važno pa je, da je dr. Mauring žrtev gonje, katero so uprizorili duhovni-tovariši proti njemu. Izanska fara je namreč tako dobra in razni duhovni so hrepeljno po njem. Lahak jim je bil boj proti dr. Mauringu, ki je v svoji nesreči pričel piti, padati in škanale vprizarjati, dokler ni storil celo krivo prisočenje. Ali vse bi ostalo tiho, ko bi župnik Knific sam ne šel k oroznikom in ne o v a d i l svojega sobrata. Lepa slika! Kotoljški duhoven — ovaduh; katoliški duhoven — krivoprisežnik. Ja, vera peša...

Železniške nesreče. V Jadendorfu sta trčila vlaka skupaj; cela vrsta oseb je ranjenih. — V Novem Yorku se je zgodila nesreča na električni železnični: 6 oseb je ubitih. — Pri Troyu (južna Amerika) je trčil vojaški vlak z osebnim; 7 mrtvih, 20 ranjenih. — Ekspresni vlak Milan-Rim je skočil pri Piacenzni iz tira; 4 osebe so bile takoj mrtve, 28 težko ranjenih.

Zmes. Na angleškem parniku „Leviantan“ so se nprli mornarji, 60 upornikov je artovanih. — V Algiriju je divjal strašen vihar, ki je zatevil več žrtev in napravil velikansko škodo. — V Painpotu (Francosko) je uničil ogenj 700 hektarov gozdov. — V Pensacoli (Amerika) je povzročil velikanski vihar za 2 milj. dolarjev škode; morje je vrglo več parnikov sredi mesta. — Vas Daone na Trolskem je popolnoma pogorela. — Na Dunaju je izgubil neki poštar dearno vrečo z 200.000 K. — Auamski kralj (Indija) je pustil obglaviti nekaj svojih žen ter je postrelil najstarejšo prince. — V komitatih Sopron, Vas, Zala in Somogi je dezertiralo veliko rekrutov; v Malomohazi sami jih je zbežalo 17.

Iz črnega brloga. V kloštru Laganu na Koroškem se je nahajal že dlje časa duhoven Gradi, ki je uganjal svoj čas svinjarje z otroci. Takrat je „izginil“ in nikdo mu ni mogel ničesar. Zdaj je v kloštru isto dejanje ponovil in ko so ga v hoteli prijeti, je zopet „izginil“. Tako merijo duhovnem pravico — avstrijski zakoni...

Zločini in nesreče. V Bielicu se je zadušila cela družina, oče, mati in 6 otrok, vsled plinov. — V Sofiji sta ukradla dva poštna uradnika 190 000 frankov. — V Virginiji je bilo 70 rudarjev v jami zasutih; le par posameznih se je rešilo. — V nekem tunelu v Filadelfiji so se vnelni plini in ubili 7 oseb ter 12 ranili.

Ljubi, Štajerc! Posestnik Jakec se ga je malo nasrkal. Ko se poda proti domu, zgreši pot in nakrat stoji pred neznanim jarkom. Milo pogleda proti nebui v zdih: „Ljubi moj Bog, samo tukaj če mi pomagaj!“ In bums — skoči, ravno tako, da se je vzel za trato; viseč na trati, pogleda razravljen proti nebui in pravi: „Ves kaj, ljubi Bog, ako me nisi hotel v redu če jarek spraviti, pa bi pustil!“ Medtem se odtrga trata in Jakec zdrisne res nazaj v jarek. Ves moker pogleda proti nebui in reče: „Ljubi Bog, ti pa tudi noben spas ne zastopis...“)

Gospodarske.

Pojdimo v trgatev! V vinorodnih krajih ni bolj prijetnega in veselega dela kakor je trgatev, mlado in staro se je veseli. Četudi

* Po „Simplissimus“.

Doktorja pl. Trnkočja, svetovno znano redilno varstveno sredstvo, ki je bilo na razstavah odlikovano z najboljšimi poohvalami, dobiva se pristno pod marko **Martin**
pri vsakem trgovcu. Po posti se razposila najmanj 5 zavirkov za K 2.70. Lekarna Trnkoc v Ljubljani. Ponarejali se sodnisko kaznujejo.

Viktorija-dijamantni prstan 540
v pristnem zlatem dublu puniran — zlato je na srebru K 2.40 v pravem zlatom kovanju K 5 — domesne dozdaj se najbolje pristne brijanje. Dobiva se pri **Hanns Konradu**, juvelirjeru v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem. Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami se dospošuje na zahtevo zastonj in franko.

Svarjilo

moja letnih alci in nastim o ceni 5.50. Sov ur domna doseže moje se kar vzjetju

94915

5535.

M. ho-
1906
namo-
ake te-
ničani
posete-
po re-
samo-
na de-
da je
e dre-
jasno-
re bodo-
stnik i last-
esnica

tekuk

priljubljeni devje

60

320

440

70

20

150

120

160

480

300

100

120

150

120

160

40

ber.

na

teče,
za-
trile-
bo 2.90.
rni-
omad
9.—
e za-
vrene-
ju ali
raz-

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318</

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati
pred vsako nesnago.

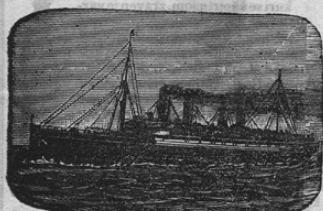
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 10 let se je izkazalo močino vlačno mazilo, tako imenovano prasko demače mazilo kot zanesljivo sredство za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine hladni in pospešuje zaceljenje.

Razpoložljiva se vsak dan.
Proti predplačilu K 316 se poslujejo 4 puščice, proti K 460 pa 6 puščic. Ena puščica velja 70 vinatjev.
Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovan varstveno znamko.

Glavna zalogal

B. FRAGNER, c. in kr. dobitnik
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Maša strana, ogel Nerudove ulice št. 203.
Zalogal v vseh lekarinah Austro-Ogrske. V Ptiju se do blizu
v lekarini g. Ig. Bohrhardt.

Hamburg-Amerika-Linie.

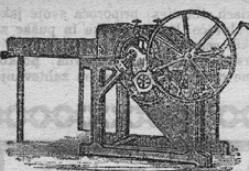

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadirektnazvezza z brzo- in poštнимi parnikami, ki imajo dvojnatevijake, iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Stajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Osterr. Hof.“

209

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporocata
izboljšane
vitale (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in miline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosti. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošiljajo poštne prosto in zaston.

Lastna zalogal v Mariboru v Viktringhof ulici.

714

Brata Slawitsch

v Ptiju

104
priporocata izvrstne šivalne stroje (Nahmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90
Singer Titan 120

Ringschiffchen 140
Ringschiffchen za krojače 180
Minerva A 100
Minerva C za krojače in čevljarije 160
Howe C za krojače in čevljarije 90
Cylinder Elastik za čevljarije 180
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najniže cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik bresplačno.

108

Delavci, pred vsem delavke

pridni, posebno z familijami in z več delavskimi močmi, dobijo stalni zaslužek in prosti stanovanje v tovarni na vžigalice v Rušah (Zündwarenfabrik in Maria-Rast.)

513

Rihard Stieger civilni geometrer

naznanja s tem, da je v Ptiju na Minoritskem trgu št. 3 v prvem nadstropju otvoril pisarno za zemlje-merska opravila, za vsakovrstno izmerjanje (razdeljevanje in omejevanje zemljišč, komerciacije, drenaže itd.)

Dela se izvršujejo točno in po ceni.

474

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthrem trgu (Lendplatz) v Ptiju staven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razčaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

Red Star Line, Antwerpen

V Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franc Dolenc, konc. agent

v Ljubljani, kolodvorske ulice št. 41. 537

V ptujskem mestnem soparjem kopališču

se dobijo odšihmal kopele s hlapom po sledčinjih značajnih cenah. Vsak navaden dan ob 1/4 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/4 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

190

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje

Ptuj, Minoritski trg št. 6.

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu

Sellins-hegg

Ptuj
nasproti
raestoga
gledališča
(teatra).

52

Za čevljarje

priporocava najin imeniten, dober in trepien lastni žamet (Schuhlastin und Schuhsmamt), nadalje jemocne cuge za čeflete (Gummizüge), izvrstno lastno platno in suknjeni silci za furo, strufe, ranci in knivske vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebno evirna za usnje (leder) stepati in sicer poleg tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej do pošteno in z nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Za šivilje

prav posebno priporocava vso robo, potrebno za oblačila in nališp (Aufputz), žamet vsake barve, žido (svitki), atlas, dalje vedno nove žnorce (Aufputzborten), celo tudi v sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za oblačila se priporočava

brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Vozičke za otrok

(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi uživa v ležati, imata vedno v zalogi priporocata po 12, 16, 20, 24, 32, 35, 40-50 K. Cene so nizke, vozički so lepo in močno izdelani. Pismenim narodom se hitro, pošteno in točno ustrezajo.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj

Pozor! Ljudje iz okolice!

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor! V najini podružnici (filiali) pri mostu (Wagplatz) prizadetih se počiva;

pravi domači sesekan šep, pravo domačo svitko mast (Schweinfette), pravidočni zelhan šepni meso, izvrstni fini švicarski sir, radensko slatino, pravo domačo tikvino olje, fino kafé kg po 1 gld. 20 kr., fino moko (melo) kg po 10, 14 kr., kakor vse druge specierske reči. Kdor napakrat enkrat obiše, tisti ostane name gotovo zvest odjemalnik, ker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteno in točno postreže.

Podružnica bratov Slawitsch
trgovca v Ptaju pri mostu.

Styria-

bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni model (Strassenrad) po K 140

160 Styria-bicikelni

najfinješi (Strassenrad) po K 180-200 Styria-bicikelni (Halbrennenrad)

— glockenlager po K 280

Maschine po K 240 Styria-bicikelni (Luxus-Herrnrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 280

Že rabljene, toda še prav dobro bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 krom. Na obroke (rate) po ugodnimi pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dynamjetmesnemu poplačilu in storiti nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zaston. Styria-bicikelni so dandanes najmenitejši in najboljši bicikelni kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se nejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanzeno fino, toda trepien izdelan, kar zomore vsakdo, ki si ta fabrični potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne smeti z manj vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so jasno nizko nastavljene in se toraj Styria bicikelni vsakomur prizadajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec. Naročila naj se poslujejo zastopnikoma, ker fabrika posamezna kolesa ne razposila in neprodaja.

Pravo domače platno

za rjaha in perilo prizadetih po sledčinjih canah:

Cela sešita rjaha za postelje 2 ali 2 1/2 metra dolga, veja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinješi sešita rjaha iz tenkega dometega platna 2 m dolga, veja samo 1 gold. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer veja, jeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domate platno na „strožoke“ veja meter 20 ali 25 kr., za obutek metro 28 do 35 kr.

Vzorec (maštare) se tudi vpošlje na zahtevo.

Brata Slawitsch
trgovca v Ptuj, Florjanski trg.